

у всякі забобони і одного разу навіть віддаз був за сповідь останні чотири шаги, аби тільки купити розгрішеннє гріхів. "Того дня, — згадував опісля Гус, — я купив індульгенцію, але за те мені довело ся потім на самому черствому хлібові бути." І згодом він прилюдно сам себе ганьбив за колишні забобони свої. "Коли я був ще дуже молодий і духом і розумом, — писав він в одній своїй книзі, — я вірив в забобони; але зрозумівши писанє, я зрозумів своє безумство".

Коли Гус висвятив ся на попа, в його голові уже скла-ло ся тверде бажання просвѣщати народ та виявити перед усіма неправду і обманьства католицького духовенства. В той час уже і народ починав на духовенство нарікати; навіть між попами були такі, що оглядаючи ся на всі боки, папські індульгенції дурним обманьством се ли. А пражські горожани вже голосно вимагали, щоб казання в церквах говорено не тільки по латинському та по німецькому, а й в рідній їх мові — чеській. От се і власне домагання і навіяло Гусові думку засновати Вифлємську каплицю, де б можна було говорити казання тільки по чеському.

Чеським королем тоді був Вацлав, правдивий Чех, який завзято воював і з Німцями в своєму королівстві, і з властолубним католицьким духовенством, особливо з архиєпископом. Він не тільки дав дозвіл Гусові засновати каплицю, але здобув на те ще й згоду архиєпископа. Дуже не до вподоби були чеські казання німецьким професорам та попам, але нічого вони не могли проти того вдіяти. Скоро в каплиці з'явили ся дуже красномовні пан-отці, але ні один з них не здобув такої слави і поваги, як Іван Гус.

Уже в одній з своїх найперших промов Гус сміливо виступив проти заходів папи римського і признав ся, що він тяжко досі помиляв ся, вважаючи папу за безгрішну людину. "Але, — казав Гус, — я й самого себе вважав за дуже хорошу людину, поки не обзгайомив ся, як слід, із писанєм".

Велику вагу мали такі казання для тодішньої Праги. Але Гус не відразу виступив дуже гостро проти католицтва: спочатку він піклував ся про те, щоб самому кращим, досконалийшим стати перемінити на думке своє власне життя, а потім тільки він виступив вже проти негарних вчинків духовенства і мав надію, що воно, дивлячись на нього, й собі пічне по кращому жити і від поганого відвикати. І тільки в останні роки життя свого він з жалем побачив, що надії його були марні.

Слава Гуса, яко сміливого розумного промовника, все